

۲۱۱۸۹۴/۱

تعلیم و تربیت و فضای مجازی

نویسندگان:

پروفسور رازی پور

دانشجوی دکتری و مدرس دانشگاه

علیمراد کریمی

دانشجوی دکتری و مدرس دانشگاه

سیروس فتحی

مدرس دانشگاه

www.ketab.ir

سرشناسه	:	رازقی پور، یوسف، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور	:	تعلیم و تربیت و فضای مجازی / نویسندگان یوسف رازقی پور، علیمراد کرمی، سیروس فتحی
مشخصات ناشر	:	تهران: کورش چاپ، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	:	۱۰۳ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۷-۴۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	فضای مجازی، Cyberspace
موضوع	:	فضای مجازی - - ایران، Cyberspace-Iran
موضوع	:	آموزش و پرورش، Education
موضوع	:	فضای مجازی - - جنبه های اجتماعی، cyberspace - social aspects
سناسه افزوده	:	کرمی، علیمراد، ۱۳۴۹
شناسه افیس	:	فتحی، سیروس، ۱۳۴۶
رده بندی کنگره	:	MH۸۵۱
رده بندی دیسی	:	۳۰۳/۴۸۳۳
شماره کتابستاس	:	۶۱۸۵۷۵۰

عنوان: تعلیم و تربیت و فضای مجازی

مؤلفان: یوسف رازقی پور - علیمراد کرمی - سیروس فتحی

ناشر: انتشارات کورش چاپ

مدیر تولید: کورش خراسان زاد

ویراستار و صفحه آرایی: زهرا عزیزی

طراح جلد: محمدمامین مظفری

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۷۴-۵-۵

حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران، خیابان شریعتی، خیابان خواجه نصیرالدین طوسی، خیابان پادگان ولی عصر نبش کوچه شهید،

پلاک ۴۶، طبقه دوم شماره های تماس: ۷۷۶۸۵۲۰۶ - ۷۷۶۸۵۱۹۶ - ۷۷۶۸۵۱۶۴

تلفکس: ۷۷۶۷۱۵۰۱ همراه: ۰۹۱۲۱۴۳۸۱۱۵

Koorosh.chap@gmail.com

Kooreh93.persianblog.ir

۷.....	پیشگفتار
۹.....	فصل اول: مفهوم فضای مجازی
۹.....	مفهوم فضای مجازی
۱۰.....	سایر و فضای مجازی
۱۰.....	مفهوم اینترنت
۱۱.....	فضای مجازی یا فضای حقیقی
۱۲.....	شبکه‌های اجتماعی
۱۲.....	اهمیت فضای مجازی
۱۵.....	ویژگی‌های فضای مجازی
۱۷.....	تاریخچه‌ی فضای مجازی
۱۸.....	دیدگاه اندیشمندان درباره‌ی فضای مجازی
۲۵.....	فصل دوم: جهانی شدن انقلاب اطلاعاتی و توسعه فضای مجازی
۲۵.....	مفهوم جهانی شدن
۲۵.....	جهانی شدن به معنای کوتاه شدن فاصله‌ها
۲۶.....	جهانی شدن به معنای کوچک شدن جهان
۲۶.....	جهانی شدن به معنای گسترش روابط
۲۷.....	جهانی شدن و تعلیم و تربیت
۲۸.....	وظیفه‌ی نظام تعلیم و تربیت در برابر جهانی شدن
۲۹.....	جهانی شدن و فرهنگ
۲۹.....	شیوه‌های مواجهه شدن با جهانی شدن
۳۰.....	فرصت‌ها و تهدیدهای جهانی شدن
۳۱.....	فرصت‌های جهانی شدن برای تعلیم و تربیت کشور
۳۴.....	تهدیدهای جهانی شدن برای تعلیم و تربیت کشور

- ۳۶..... پیامدهای چالش برانگیز جهانی شدن تعلیم و تربیت
- ۳۸..... شیوهی مواجهه با چالش‌های برخاسته از جهانی شدن در تعلیم و تربیت
- ۴۱..... فصل سوم: رسانه‌های ارتباطی، فضای مجازی و تعلیم و تربیت
- ۴۱..... مفهوم رسانه
- ۴۲..... ویژگی‌های جامعه‌ی اطلاعاتی
- ۴۳..... نقش رسانه در شکل‌گیری رفتار
- ۴۴..... نقش رسانه در تغییر سنت‌ها
- ۴۴..... رسانه‌ی ارتباط جمعی و خانواده
- ۴۵..... رسانه‌های ارتباط جمعی و قشربندی اجتماعی
- ۴۵..... رسانه‌های ارتباط جمعی و توسعه فرهنگی
- ۴۶..... توزیع رسانه‌های ارتباط جمعی در جهان
- ۴۶..... نقش و جایگاه تعلیم و تربیت اسلامی در توسعه‌ی فضای مجازی
- ۴۸..... هدف‌های تربیت از دیدگاه اسلام
- ۴۹..... الگوهای ارتباطی و فضای مجازی
- ۵۰..... ضرورت بررسی مزایا و معایب شبکه‌های اجتماعی
- ۵۱..... مزایای فضای مجازی
- ۵۳..... معایب فضای مجازی
- ۵۷..... فصل چهارم: فرصت‌های فضای مجازی جهت توسعه‌ی حرفه‌ای معلمان
- ۵۷..... فرهنگ یادگیری در فضای مجازی
- ۵۸..... قابلیت‌های فضای مجازی و یادگیری الکترونیکی
- ۵۹..... تحول در آموزش از طریق فضای مجازی
- ۵۹..... شیوه‌های توسعه‌ی حرفه‌ای معلمان در بستر فضای مجازی
- ۶۰..... اهمیت دیدگاه و نوع نگاه به قابلیت‌های فضای مجازی
- ۶۲..... عوامل مؤثر بر قابلیت‌های فضای مجازی تعلیم و تربیت
- ۶۶..... کاربردهای فضاهای مجازی در تعلیم و تربیت

محدودیت‌های استفاده از فضای مجازی در تعلیم و تربیت	۶۸
پیشنهاداتی جهت استفاده بهینه از فضای مجازی	۷۰
فصل پنجم: آسیب‌های اجتماعی فضای مجازی	۷۳
ویژگی‌های فضای مجازی	۷۳
آسیب‌های فضای مجازی و خانواده	۷۴
دسته‌بندی آسیب‌های فضای مجازی	۷۶
محرکات آسیب‌های فضای مجازی	۷۸
عوامل جسمانی و روانی استفاده غیرمعتارف از فضای مجازی	۸۳
ملاحظات اخلاسی فرهنگی و فضای مجازی	۸۵
نفوذ و قدرت فضای مجازی	۸۵
نگرانی‌های استفاده از اینترنت	۸۶
تطابق فناوری‌های برین با نیازهای جوانان	۸۶
فناوری و توسعه جوامع	۸۷
حضور در فضای مجازی و معرفی فرهنگ اصل ایرانی، اسلامی	۸۸
فصل ششم: راهکارهای کاهش آسیب‌های فضای مجازی	۸۹
پیش نیازهای استفاده از فضای مجازی	۸۹
راهکارهای عملی جهت کاهش آسیب‌های فضای مجازی	۹۰
دغدغه و نگرانی خانواده‌ها از آسیب‌های فضای مجازی	۹۲
منابع و مأخذ	۹۷

پیشگفتار

ورود فناوری‌های نو ظهور به عرصه‌ی زندگی شخصی و اجتماعی در عصر حاضر، بسیاری از معادلات در زمینه روند جامعه‌پذیری افراد را تغییر داده است. در این میان جامعه‌پذیری و شخصیت‌یابی دانش‌آموزان به عنوان نسلی که به اقتضای سن خود بیشتر با فناوری‌های روز سروکار دارند؛ دغدغه‌ی والدین در درجه اول و مربیان تعلیم و تربیت، در درجه دوم شده است. فضای مجازی را می‌توان برای توصیف تمام منابع اطلاعاتی موجود از طریق شبکه‌های رایانه‌ای به کار برد، درحقیقت فضای مجازی، نوع متفاوتی از واقعیت مجازی و دیجیتالی است که توسط شبکه‌های رایانه‌ای هم پیوند، تأمین می‌شود که با اندکی مسامحه می‌توان آن را مترادف با شبکه جهانی اینترنت دانست. (ربیعی، ۱۳۹۳) امروزه شبکه‌ی جهانی اینترنت در جامعه به‌امدی فراگیر تبدیل شده است، به‌طوری که افراد روزانه صفحات شخصی و پرسنل شخصی خود را در وب چک می‌کنند و یا به سایت‌های علمی تفریحی و یا سرگرمی، رجوع می‌کنند. استفاده از شبکه‌ی اینترنت ملی و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های آموزشی، جهت تدریس دروس در مدارس سراسر کشور امری است که باید در صدر پیکیری‌های مسئولین تعلیم و تربیت قرار گیرد، چرا که علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری مدارس، جهت امر خطیر تعلیم و تربیت، به‌طور قطع کیفیت تحصیلی را نیز در بین دانش‌آموزان افزایش خواهد داد و موجب ارتقای سطح کیفی تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس خواهد شد. (علیزاده، ۱۳۹۴) نکته مهم این است که به‌کارگیری ابزارهای گوناگون مجازی کنترل نشده و بدون نظارت والدین و معلمان توسط فرزندان و دانش‌آموزان می‌تواند در کوتاه مدت بسیار آسیب‌زا و بحران آفرین شود. فرایند تعلیم و تربیت را از مسیر اصلی آن خارج ساخته و باعث ایجاد بحران در این زمینه گردد.